2024/2301

10.10.2024.

REZOLUCIJA (EU) 2024/2301 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 11. travnja 2024.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) za financijsku godinu 2022.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog instituta za inovacije i tehnologiju („Institut”) za financijsku godinu 2022.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0132/2024),

A. budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima ([1]) Instituta za financijsku godinu 2022. njegov konačni proračun iznosio 406 585 390,99 EUR, što je povećanje od 12,65 % u odnosu na 2021. godinu; budući da se proračun Instituta uglavnom financira iz proračuna Unije;

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Instituta za financijsku godinu 2022. („izvješće Revizorskog suda”) izjavio da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Instituta pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Proračunsko i financijsko upravljanje

1. prima na znanje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2022. rezultiralo stopom izvršenja od 94,03 % za odobrena sredstva za preuzimanje obveza, što je smanjenje od 3,88 % u odnosu na 2021.; prima na znanje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje za tekuću godinu iznosila 98,42 %, što je smanjenje od 1,06 % u odnosu na 2021.;

2. napominje da je iznos konačnog proračuna Instituta rezultat izmjene u iznosu od 656 930,67 EUR koju je njegov Upravni odbor („Odbor”) usvojio zbog izmjena godišnjeg programa rada Instituta za 2022.;

3. sa zabrinutošću prima na znanje da je opažanje Revizorskog suda o zakonitosti i pravilnosti bespovratnih sredstava Instituta *ex post* provjerio neovisni vanjski revizor, pri čemu je stopa pogreške 2021. iznosila 1,73 % (u odnosu na 0,66 % 2020.), ističe da, iako je stopa pogreške i dalje ispod praga značajnosti od 2 %, kritični rizici zbog povećanog proračuna, mandata i aktivnosti u okviru programa Obzor Europa, zajedno s povećanjem broja zajednica znanja i inovacija (ZZI), mogu opteretiti sposobnost Instituta da učinkovito nadzire i prati ZZI-jeve, što bi moglo dovesti do viših stopa pogreške i neotkrivenih nepravilnosti u budućnosti; poziva Institut da poduzme konkretne korake za smanjenje stope pogreške;

4. prima na znanje iz izvješća Revizorskog suda da je Institut 2022. platio kamate na zakašnjela plaćanja u vezi s bespovratnim sredstvima u dva slučaja, u ukupnom iznosu od 32 070 EUR; sa zabrinutošću primjećuje da Institut u obama slučajevima nije na odgovarajući način pratio regulatorne rokove, što pokazuje da postoji nedostatak u njegovim postupcima plaćanja; iz odgovora Instituta na opažanje Revizorskog suda prima na znanje da je Institut u 2023. preispitao svoje procese upravljanja bespovratnim sredstvima, osposobio relevantne članove osoblja te da upotrebljava informatički sustav Komisije za upravljanje bespovratnim sredstvima (eGrants), čime se znatno smanjuje vjerojatnost pojave slične pogreške u budućnosti;

Uspješnost

5. sa zadovoljstvom primjećuje da Institut upotrebljava sustav ključnih pokazatelja uspješnosti povezanih s operativnim aktivnostima, upravljanjem i korporativnom komunikacijom; nadalje, napominje da je Institut, s određenim kašnjenjima, ostvario oko 95 % svojeg programa rada za 2022.; prima na znanje da je u okviru Novog europskog programa za inovacije Institutu povjerena provedba novih aktivnosti koje nisu bile uključene u početni plan i da nisu dodijeljena dodatna sredstva za provedbu tih aktivnosti;

([1]) SL C 489, 22.12.2022., str. 56.

6. pozdravlja činjenicu da je Institut nastavio povećavati svoj učinak tijekom 2022., omogućavanjem gotovo 1 670 inovativnih proizvoda i usluga, osposobljavanjem tisuća poduzetnika i podupiranjem 5 600 *start up* poduzeća i rastućih poduzeća koja su privukla gotovo 6 milijardi EUR ulaganja; nadalje, napominje da je Institut dovršio svoju integraciju u program Obzor Europa, nakon što je prešao na višegodišnji model financiranja;

7. primjećuje da je Institut napredovao u provedbi pilot-inicijative „Izgradnja inovacijskih kapaciteta za visoko obrazovanje”, pokrenute 2021., čime se povećao interes i sudjelovanje visokih učilišta; napominje da je Institut istaknut kao jedan od ključnih doprinositelja i aktera europskog inovacijskog ekosustava pokretanjem inicijative za talente s kvalifikacijama u području duboke tehnologije, čiji je cilj stjecanje vještina, prekvalifikacija i usavršavanje najmanje milijun talenata u sljedeće tri godine;

8. pozdravlja činjenicu da je Institut pružio potporu ukrajinskom narodu nakon nezakonite i ničim izazvane ruske invazije u veljači 2022., pružajući pomoć studentima, poduzetnicima, istraživačima te visokim učilištima i poduzećima; nadalje, napominje da je Institut pokrenuo Akademiju europskog saveza za baterije u okviru programa Pomoći za oporavak za koheziju i europska područja, što je prva velika dodjela sredstava Institutu iz nekog drugog programa;

Učinkovitost i rezultati

9. prima na znanje da je Institut potpisao memorandum o razumijevanju s Agencijom Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva, kojim je obuhvaćeno nekoliko zajedničkih aktivnosti i sigurnosnih procjena; podsjeća da zajedničke aktivnosti objedinjuju različite perspektive, smanjuju dupliciranje napora, poboljšavaju učenje i jačaju odnose među sudionicima; nadalje, napominje da je Institut, kako bi poboljšao svoju učinkovitost, 2021. počeo provoditi svoj prelazak s programa Obzor 2020. na program Obzor Europa i da ga je u suradnji s Komisijom zaključio 2022.;

10. primjećuje da je Institut usvojio različite revizije učinkovitosti postupaka, što je, među ostalim, dovelo do prilagodbe opisa radnih mjesta, ciljeva u pogledu osoblja te raspodjele zadaća i resursa; napominje da je Institut 2022. proveo postupak restrukturiranja i donio, među ostalim, dokument o načinu rada kako bi se povećala učinkovitost, na primjer za upotrebu e-pošte, sastanke i rad na daljinu;

11. pozdravlja činjenicu da su 2022. uvedeni novi informatički alati za potporu administrativnim operacijama Instituta s krajnjim ciljem povećanja operativne učinkovitosti i djelotvornosti organizacije, uključujući alat za upravljanje javnom nabavom (PPMT), Q-Sign (elektronički potpis) i uvođenje različitih modula informacijskog sustava Europske komisije za upravljanje ljudskim resursima (Sysper); poziva Institut da identificira više internih postupaka koji bi se mogli pojednostavniti s pomoću novih informatičkih alata;

12. podsjeća na važnost povećanja digitalizacije Instituta u pogledu unutarnjeg djelovanja i upravljanja, ali i kako bi se ubrzala digitalizacija postupaka; naglašava da Institut u tom pogledu i dalje treba biti proaktivan kako bi se izbjegao digitalni jaz među agencijama Unije; međutim, skreće pozornost na potrebu za poduzimanjem svih potrebnih sigurnosnih mjera kako bi se izbjegao rizik za sigurnost informacija koje se obrađuju na internetu, inzistira na jačanju borbe protiv kibernetičkih napada ili pokušaja infiltracije, posebno onih koji potječu iz Rusije ili Kine;

Kadrovska politika

13. konstatira da je na dan 31. prosinca 2022. izvršeno 93 % plana radnih mjesta, tj. zaposleno je 40 privremenih djelatnika od njih ukupno 45 koji su odobreni u okviru proračuna Unije (isti broj odobrenih radnih mjesta kao i 2021.); također primjećuje da je 2022. za Institut radilo 25 ugovornih djelatnika, 10 članova vanjskog osoblja i jedan upućeni nacionalni stručnjak;

14. zabrinut je zbog toga što stalni manjak osoblja Instituta, kako je istaknuo Revizorski sud u svojim godišnjim izvješćima, nije popraćen dodatnim radnim mjestima; ističe da je Institut početkom 2023. ponovio svoj zahtjev za dodjelu dodatnih 10 radnih mjesta, što bi mu omogućilo da ostvari svoj program rada za 2024.; skreće pozornost na potrebu za usklađivanjem resursa Instituta s očekivanjima iz njegova mandata;

15. prima na znanje rodnu raspodjelu na višim i srednjim rukovodećim položajima Instituta, gdje 5 od 8 radnih mjesta zauzimaju muškarci; zabrinut je zbog rodne ravnoteže u Odboru, u kojem su 9 od 14 članova osoblja muškarci; prima na znanje rodnu raspodjelu među ukupnim osobljem Instituta, u kojemu su 28 od 65 članova osoblja muškarci; prima na znanje da su politika Instituta i njegov akcijski plan za rodnu ravnopravnost odobreni 2022.; podsjeća na važnost osiguravanja rodne ravnoteže i poziva Institut da taj aspekt uzme u obzir kad je riječ o budućem zapošljavanju novog osoblja i imenovanjima na položaje višeg i srednjeg rukovodstva; traži od Komisije da pri imenovanju članova Upravnog odbora Instituta u obzir uzme važnost osiguranja rodne ravnoteže;

16. izražava zabrinutost zbog toga što u geografskoj raspodjeli među višim i srednjim rukovodstvom Instituta ima samo jedna osoba na rukovodećem položaju koja dolazi iz srednje i istočne Europe; ustraje u tome da su potrebna poboljšanja; traži od Instituta da o tome izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

17. pozdravlja inicijative Instituta za jačanje važnosti rodne ravnoteže, kao što su program Girls Go Circular, na razini škola, i Supernovas, kojim se promiče žensko poduzetništvo i vodstvo; nadalje, napominje da je Institut 2023. usvojio Povelju EUAN-a o raznolikosti i uključivanju, čime je potvrdio svoju predanost osiguravanju jednakih mogućnosti u svim fazama karijere i osnaživanju radnog okruženja u kojem se raznolikost smatra izvorom inovacija, obogaćivanja i kreativnosti te u kojem uključenost promiču rukovoditelji i svi članovi osoblja;

18. primjećuje da je Institut 2022. proveo većinu modula Syspera i da će 2023. nastaviti s provedbom; primjećuje da je Institut usvojio Povelju Mreže agencija Europske unije (EUAN) o raznolikosti i uključivanju, čime je pokazao svoju predanost osiguravanju jednakih mogućnosti i osnaživanju radnog okruženja; nadalje, napominje da je Institut uspostavio nekoliko mjera za poboljšanje dobrobiti svojeg osoblja na radnome mjestu te ravnoteže između poslovnog i privatnog života, uključujući, među ostalim, troškove javnog prijevoza, upis djece zaposlenika u međunarodne vrtiće te fleksibilne i hibridne radne uvjete;

19. konstatira da je u okviru programa karte osposobljavanja, koji je razvijen u skladu s potrebom Instituta i njegova osoblja da poboljšaju opću uspješnost, Institut nastavio nuditi osposobljavanje za članove svojeg osoblja putem interneta, među ostalim u pogledu etike i integriteta, sprečavanja uznemiravanja, zaštite podataka, učinkovitosti na hibridnim sastancima, osviještenosti o informatičkoj sigurnosti, kao i osposobljavanje u području sigurnosti;

20. pozdravlja činjenicu da su 2022. uspješno provedena dva natječaja za stažiranje; napominje da su na temelju toga 23 mlada stručnjaka koristila mogućnost stažiranja u Institutu, pri čemu su 2022. ili započeli ili završili stažiranje;

21. napominje da jedan bivši povjerenik i jedan bivši zastupnik u Europskom parlamentu, kao članovi Odbora, iz proračuna Instituta primaju honorar u iznosu od 2 000 EUR za svaki sastanak Odbora kojem prisustvuju;

22. zabrinut je zbog toga što je 2022. prijavljen jedan slučaj uznemiravanja, za koji je pokrenuta administrativna istraga koja je još uvijek u tijeku; poziva Institut da tijelo nadležno za davanje razrješnice u najkraćem mogućem roku obavijesti o razvoju događaja u tom pogledu; konstatira da Institut ima politiku za zaštitu dostojanstva osobe i za sprečavanje psihološkog i seksualnog uznemiravanja te da sudjeluje u međuagencijskoj radnoj skupini povjerljivih savjetnika; sa zanimanjem iščekuje njihovo izvješće i preporuke;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa te transparentnost

23. prima na znanje postojeće mjere Instituta i njegove stalne napore oko osiguravanja transparentnosti, sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa te jamčenja zaštite zviždača; prima na znanje da je Institut na svojim internetskim stranicama objavio izjave o financijskim interesima i životopise članova Odbora i upravljačkog tima; nadalje, napominje da Institut na svojim internetskim stranicama objavljuje informacije o svim sastancima koje održavaju Odbor i upravljački tim, uključujući broj javnih događanja i sastanaka mjesečno;

24. prima na znanje da je Institut usvojio politiku sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa za osoblje, uključujući postupke za davanje i procjenu godišnjih izjava o financijskim interesima i postupke kojima se uređuje kršenje pravila Instituta o izjavi o financijskim interesima; nadalje, napominje da je Institut osnovao odbor za sukobe i savjetovanje, da je svojem osoblju održao informativna izlaganja za podizanje razine osviještenosti o etici i integritetu te da priprema odluku o predlošcima i administrativnim postupcima povezanima sa sukobima interesa;

25. pozdravlja napore Instituta u pogledu izjava o financijskim interesima članova njegova Upravnog odbora, pri čemu se prikupljaju tri različite izjave: godišnja izjava o financijskim interesima, izjava o financijskim interesima u pogledu evaluacije prijedloga ZZI-jeva i izjava o financijskim interesima u pogledu poslovnog plana ZZI-jeva; primjećuje da su u okviru godišnje izjave o financijskim interesima za neke članove Odbora identificirane situacije sukoba interesa, o čemu su oni bili informirani te su donesene mjere ublažavanja;

26. prima na znanje da Institut radi na izradi nove politike za procjenu ograničenja i zabrana preuzimanja određenih funkcija nakon prestanka radnog odnosa za svoje rukovodeće osoblje po isteku mandata; primjećuje da će se tom politikom utvrditi konkretne funkcije koje će biti zabranjeno obnašati nakon isteka mandata te kriteriji za zabranu takvih promjena u budućnosti, uz ograničenje od dvije godine; pozdravlja činjenicu da će Institut početkom 2024. donijeti i politiku/odluku o korupciji, koja će biti temelj za razvoj unutarnjih mehanizama za borbu protiv korupcije koje treba provesti;

27. prima na znanje činjenicu da je OLAF izdao dvije preporuke nakon dviju različitih istraga, pri čemu je jedna od dviju preporuka provedena tijekom 2022., dok je druga trenutačno u postupku provedbe; poziva Institut da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o daljnjim mjerama poduzetima u skladu s tim preporukama;

28. podsjeća da je važno da Institut razvije veću vidljivost u medijima, na internetu i u društvenim medijima kako bi informirao građane o svojem radu;

Javna nabava

29. konstatira da je za tri administrativna plaćanja obuhvaćena revizijom u iznosu od 337 116 EUR Institut odobrio proračunske obveze tek nakon potpisivanja povezanih pravnih obveza; naglašava da to nije izolirani incident s obzirom na to da je Revizorski sud u svojem izvješću za 2021. već primijetio sličan problem; podsjeća da je to u suprotnosti s člankom 73. stavkom 2. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/715 ([2]) (Okvirna financijska uredba); iz odgovora Instituta prima na znanje da će Institut poduzeti dodatne mjere kako bi osigurao potpunu usklađenost s tom odredbom, odnosno posebne informativne sastanke s osobljem, ažuriranje uspostavljenih postupaka i jačanje povezanih unutarnjih kontrola; apelira na Institut da hitno djeluje i provede mjere kako bi osigurao usklađenost svih financijskih transakcija s Okvirnom financijskom uredbom;

Unutarnja kontrola

30. napominje da je Institut dovršio tranziciju s funkcije unutarnje revizije na funkciju praćenja i nadzora ZZI-jeva, donesenu odlukom Odbora 12/2022 od 1. travnja 2022.; potvrđuje da funkciju unutarnje revizije sada obavlja Služba Komisije za unutarnju reviziju; primjećuje da je dodatno ojačana uloga koordinatora za unutarnju kontrolu, sa zadaćama koje uključuju koordinaciju aktivnosti unutarnje kontrole i izradu izvješća u Institutu, provedbu revizijskih preporuka, koordinaciju revizija, povezivanje s tijelima za vanjsku reviziju te doprinos financijskom i operativnom upravljanju u područjima kao što su javna nabava, provedba ugovora, plaćanja i izvješćivanje;

31. napominje da je Služba za unutarnju reviziju 2022. počela s pripremama za strateški plan unutarnje revizije Instituta za razdoblje 2023. – 2025.; nadalje, konstatira da je Služba za unutarnju reviziju započela reviziju upravljanja stručnjacima u Institutu, koja je završena 2023., kako bi se procijenila učinkovitost sustava unutarnje kontrole za postupke upravljanja stručnjacima u Institutu, uključujući odabir, dodjelu ugovora i plaćanja;

32. ističe da je važna preporuka Službe za unutarnju reviziju na temelju revizije upravljanja ljudskim resursima iz 2021., usredotočena na postupak ocjenjivanja i reklasifikacije, znatno kasnila, točnije 15 mjeseci; napominje da su otkriveni rizici uključivali moguća kašnjenja i neučinkovitost postupka, mogućnost nepravilno opravdanih odluka o upravljanju koje dovode do izazova u postupcima preispitivanja ili pred Sudom, nezadovoljstvo i demotivaciju osoblja, zabrinutost u pogledu toga da Zajednički odbor za reklasifikaciju ne ispunjava svoju ulogu te opći gubitak vjerodostojnosti za postupak reklasifikacije i mehanizam preispitivanja, što dovodi do demotivacije članova osoblja; poziva Institut da poduzme proaktivne mjere kako bi se riješila sva moguća kašnjenja i neučinkovitost postupka ocjenjivanja i reklasifikacije te da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvještava o napretku u tom pitanju;

([2]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/715 od 18. prosinca 2018. o okvirnoj financijskoj uredbi za tijela osnovana na temelju UFEU-a i Ugovora o Euratomu na koja se upućuje u članku 70. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 122, 10.5.2019., str. 1.).

33. primjećuje da je Institut povećao svoju interakciju s OLAF-om, pri čemu je održao bilateralne sastanke i sastanke za podizanje razine osviještenosti o borbi protiv prijevara; nadalje, napominje da Institut ima svoju strategiju za borbu protiv prijevara za razdoblje 2021. – 2023., koja je usvojena u svibnju 2021.;

34. prima na znanje da je Institut proveo procjenu rizika i da je u Registru rizika Instituta za 2022. zabilježeno da su, među ostalim, identificirani sljedeći rizici: neprovođenje elemenata godišnjeg programa rada zbog nedostatnih ljudskih resursa, nepravilna provedba sporazuma ZZI-jeva te kašnjenja u postupcima javne nabave Instituta i pri uključivanju u informacijske sustave Komisije; poziva Institut da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavještava o razvoju događaja u tom pogledu;

35. iz izvješća Revizorskog suda prima na znanje da, kad je riječ o nalogu za obnovu softvera, Institut nije proveo *ex ante* provjeru kako bi potvrdio je li izvođač naplatio ispravnu cijenu i povećanje, kako je utvrđeno u primjenjivom okvirnom ugovoru; napominje da je to u suprotnosti s odredbama članka 30. Okvirne financijske uredbe o *ex ante* kontrolama i stvara opasnost da će Institut platiti netočne iznose za dobivene usluge; iz odgovora Instituta opaža da će pri traženju ponude od izvođača zahtijevati raščlambu cijene, u kojoj će biti jasno navedene cijena i marža, kako bi se procijenili potencijalni rizici povezani s cijenom;

Ostale napomene

36. primjećuje da je Institut tijekom 2022. organizirao događanja kako bi povećao svoju vidljivost u svim državama članicama i u Uniji te dane otvorenih vrata radi širenja informacija o mogućnostima koje Institut nudi potencijalnim kandidatima; nadalje, napominje da je Institut pokrenuo i inicijativu za talente s kvalifikacijama u području duboke tehnologije, koja je dio Novog europskog programa za inovacije i koja će pomoći građanima da steknu vještine u tehnološkim područjima za budućnost;

37. primjećuje da Institut radi na tome da postane klimatski neutralna agencija koja poduzima potrebne korake za ekološko upravljanje; napominje da je Institut najveći inovacijski ekosustav Unije i vodeći instrument u okviru programa Obzor Europa za borbu protiv klimatskih promjena i povezanih pitanja; pozdravlja mjere koje je Institut poduzeo tijekom 2022. kako bi ostvario svoje okolišne ciljeve: osnivanje Odbora za održivost, članstvo u podmreži za ekologizaciju mreže agencija EU-a i organizacija događanja EITree, na kojem su različiti članovi osoblja sadili stabla u urbanom području;

38. prima na znanje da je certifikat EMAS-a u srednjoročnim ili dugoročnim planovima Instituta;

39. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 11. travnja 2024. ([3]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([3]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0280.